

Hogati lelató

| CSÍKRÁKOS KÖZSÉG LAPJA | 2022. ÁPRILIS–JÚNIUS

*Balánbányától Tusnádfürdőig
az Olt partján*

Kerékpárút építését tervezik

A csíki önkormányzatok együttműködve a vízügyi hatósággal, valamint a környezetvédelmi minisztériummal egy hosszú bicikliút megépítését tervezik végig az Olt-folyó ár-
vízvédelmi töltésén Balánbányától Tusnádfürdőig. Az elképzelés szerint egy olyan kerékpárutat hoznának létre, amelynek gyakorlati haszna van, azaz összeköti a településeket, ezáltal mentesíti a megyei és országutakat a biciklis forgalomtól, másrészt az aktív szabadidő eltöltésére is lehetőséget biztosít, hiszen a természetben, a forgalmas utaktól távol lehetne kerékpározni. A kezdeményezésben természetesen partner Csíkrákos Polgármesteri Hivatala is, kijelölték a leendő kerékpárút nyomvonalát. Jelenleg zajlik a telekviszonyok tisztázása, egyes részekén végeztek topográfiai és geológiai felméréseket – számolt be Császár Attila polgármester. Lassan, de biztosan nekifognak az előtanulmányok elkészítésének. A megvalósítás során kisebb hidakat kell építeni, van, ahol a gátat is meg kell újítani. A beruházásokhoz szükséges forrásokra valószínűleg a Helyi Fejlesztések Országos Programjának (PNDL) helyreállítási alapjából fognak pályázni.

(H. E.)

Erőt és küldetést kaptak a fiatalok

Bérmálási ünnepség

Nagy örömmel készültünk a bérmálási ünnepségre, amelyet május 10-én tartottunk egyházközségünkben. A bérmálásra jelentkező fiatalok nagyon lelkesen részt vettek a felkészítőkön. Ezek során nagyon sok hittel kapcsolatos kérdést boncolgattunk, mint például a keresztény ember helye a világban, a hitigazságok alapjai, az isteni törvények megbeszélése, a szentségekről, mint kegyelemközvetítő eszközökről, a bérmálás szentségének a mélyebb megértése, az imádságról, és elmélyültünk a bérmálkozók által feltett kérdésekben is.

Hálásan köszönjük Búzás Árpád plébános úrnak, a kántor úrnak és az egyháztanácsnak is az áldozatos munkát. Azt tapasztaltuk, hogy érdekli a fiatalságot a hittel kapcsolatos kérdések sokasága. Kereső emberek az egyházköz-

ségünkben élő fiatalok, és ez bizakodásra ad okot, hiszen a hitet megélni a mai rohanó világban nem könnyű feladat. Arra kérek minden megbérmált, felnőtt keresztény embert, hogy segítsük a fiatalokat, hogy ne inogjanak meg a hitükben, és így Istennek tetsző életet éljenek.

Ezúttal 105 fiatal vette fel a bérmálás szentségét, amelyet a Nagyméltóságú és Főtisztelendő dr. Kerekes László segédpüspök szolgáltatót ki. A püspök úr megígérte, hogy segíteni fogja az egyházközségünket, örömmel töltötte el, hogy egy lelkes közösségben mutathatta be a szentmiseáldozatot. Imádkozzunk továbbra is egyházi vezetőinkért, a fiatalokért és mindenkiért, hogy továbbra is szabadon, örömmel és szeretettel építhessük, szépíthessük egyházközségünk arcukat és életét.

Máthé Sándor

Többrendbeli lopás és rongálás

Nyomravezetői díjat ajánl az önkormányzat

A Bogát utca vasúton túli részének megvilágítását 2019 óta a villanyhálózatától teljesen független napelemes világítótestek biztosították. Egészen novemberig, amikor ismeretlen tettesek felfeszítve az oszlopokra szerelt, bezárt dobozokat, elloptak hat akkumulátort.

A bűncselekmény áprilisban megismétlődött. A rendőrségi nyomozás folyamatban van.

Tekintettel a jelentős anyagi kárra, hiszen egy-egy ilyen akkumulátor értéke 1200-1500 lej, a csíkrákosi önkormányzat 1000 lejes nyomravezetői díjat ajánl fel azok számára, akik biztos információval rendelkeznek a tettes(ek) kilétéről.

APIA-támogatások

A várakozásoknak megfelelően halad az egységes mezőgazdasági támogatások igénylése Csíkrákos községben. A május 15-i határidőig több mint 250 gazda tette le a pályázáshoz szükséges iratcsomót. A kifizetést, hasonlóan az eddigi évekhez, valószínűleg októberben kezdik.

Bevált az egységes legeltetési szabályzat

Kihajtották az állatokat a legelőkre

Május elsejétől kihajtották a nyájakat és csordákat a legelőkre. A felcsíki régióban néhány éve kidolgozott egységes legeltetési szabályzat gyakorlatba ültetésének következtében sikerült csökkenteni a legelő állatok által okozott károkat a magánterületeken, a felelős pásztorok megértették, elfogadták, és igyekeznek eleget tenni a kötelességeiknek.

A felcsíki régió legeltetési szabályzatának értelmében legeltetési engedélyt kell kiváltania az önkormányzatnál mindazoknak, akik valamilyen formában legeltetést folytatnak Csíkrákos Község adminisztratív területén. Ehhez az igénylőnek igazolnia kell a terület tulajdonjogát, vagy rendelkeznie kell bérleti szerződéssel, csatolnia kell az állatok tulajdonosainak névsorát, valamint az állatok fülszámának listáját. Ugyanakkor garanciapénzt kell fizetnie arra az esetre, ha a felügyeletére bízott jószágok kárt tesznek az év folyamán.

A szabályzat értelmében a pásztorok, nyáj-, illetve csordafelelősök felelnek az alkalmazottak mulasztásából származó kárért, a rájuk bízott állatok testi épségéért és egészségéért, kötelesek megtakarítani a legelőket, és biztosítani az út mentén levő területek és vetések épségét a nyáj helyváltoztatása esetén. Továbbá meghatározták a hektáronkénti állatlétszámot is.

Korábban nagyon sok probléma volt az állatok által magánterületeket ért legeltetési károkkal, de mostanra a letétbe helyezett összegnek köszönhetően ezek az esetek egyre ritkábbak. Bevált a rendszer, most már nincsenek kirívó problémák a legeltetéssel kapcsolatban – fogalmazott Vizoli Miklós alpolgármester. A felelős pásztorok elfogadták a kötelességeiket, és igyekeznek eleget tenni nekik.

A hagyományoknak megfelelően a legeltetés időszaka Szent Mihály napjáig tart.

Ne lamináljuk az okiratokat!

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy a hivatalos iratokat – születési anyakönyvi kivonat, házassági anyakönyvi kivonat, a gépjárművek törzskönyve, érettségi bizonyítvány stb. – ne laminálják. Bár úgy tűnhet, hogy ezzel megvédik a dokumentumot az esetleges szennyeződéstől, gyűrődéstől, nedvességtől, valójában a laminálás számos biztonsági elem észlelését megakadályozza, ezért a fóliázott iratok tanúsításra nem alkalmasak, nem

készíthető róluk hiteles másolat. Azaz az ily módon bevont okiratokat nem fogadják el a polgármesteri hivatalokban, bankokban, ccc, gépjárműeladásakor stb.

Pusztító parlagtűz

Talán soha nem érkezett még olyan sűrűn riasztás a Csíkrákosi Önkéntes Tűzoltókhoz, mint idén tavasszal. Csak március folyamán 10 alkalommal kellett parlagtűzet oltani, ebből a legnagyobb kiterjedésű 180 hektárt érintett. Ennek az oltásában részt vettek az ajnádi, a szentmihályi, a vacsárcsi, a csicsói, a madéfalvi és a madarasi önkéntes csapatok is, a hivatásos tűzoltók nem tudtak kivonulni, mivel épp máshol kellett oltaniuk. Végül már a község lakóit is hívták, mert úgy tűnt, nem tudják megfékezni a lángokat. A segítőknek ezúton is köszönet illeti, hiszen ha nem érkez-

nek időben, a tűz még ennél is nagyobb károkat okozott volna, tekintettel arra, hogy rohamosan terjedt a község és az erdő irányába egyaránt. Vizoli Zsombor tűzoltóparancsnok ismételtlen kéri, hogy ne gyűjtsák meg a nem kaszált területeken a száraz növényzetet, hiszen egyetlen felelőtlen ember miatt hatalmas károk keletkezhetnek. Ugyanakkor emlékeztetett, nemrégiben fel-emelték a tarlóégetés miatt kiszabható bírságokat, így a magánszemélyekre 7500–15 000 lej között terjedő büntetést lehet kiszabni, jogi személyre pedig 50 000–100 000 lejt.

(H. E.)

Képzésen voltak az önkéntes tűzoltók Mentés többszintes lakóépületből

A többszintes lakóépületből való mentés és oltás volt a témája annak a képzésnek, amelyen a Csíkrákosi Önkéntes Tűzoltók vettek részt április elején Csíkcsecsóban. Mostanában egyre több lakóház tetőterében alakítanak ki szobákat, ezért is tartották fontosnak a rákosi és göröcsfalvi önkéntes tűzoltók, hogy részt vegyenek a Csíkcsei Önkéntes Tűzoltóság által szervezett kétnapos képzésen együtt a Csíkvacsárcsi és a Csíkszentdomokosi Önkéntes Tűzoltókkal. Pénteken Csóka Károly magyarországi tűzoltó ezre-

des elméleti képzést tartott, amelyen a résztvevők elsajátíthatták a többszintes lakóépületekből való mentés és oltás biztonságos folyamatát, és az esetleges sérültek mentésének módjait. Szombaton pedig gyakorlatba is ültették az előző nap elhangzottakat.

Csíksország tűzoltói

Készül a *Csíksországi tüzek és tűzoltói* című könyv Balázs Árpád történetíró gyűjteménye alapján. Szeretnénk, ha a csíkrákosi és göröcsfalvi önkéntes tűzoltók is belekerülnének, éppen ezért arra kérjük önöket, ha valakinek van régi fényképe, vagy tudja régi önkéntes tűzoltók nevét, ossza meg velünk, keressék Vizoli Zsombort a 0742-036863-as telefonszámon.

Újrafödtek a tűzoltószertárat

Önkéntes munkával, kalákában födtek újra Csíkrákos község Önkéntes Tűzoltó Alakulatának székhelyét márciusban. A tűzoltószertárat közel tíz éve a Csíkrákosi Cserei Mihály Általános Iskola felújítása során keletkezett bontott cseréppel födtek újra. Ez mostanra meggyengült, a cserépek elhasználódtak, ezért szükségessé vált a cseréjük. Az új cserépeket az önkormányzat vásárolta, a munkába a csíkrákosi és a göröcsfalvi önkéntes tűzoltókon kívül a falu lakossága is besegített.

Húsvéti határkerülés

Nagy öröm volt mindannyiunk számára, hogy a járványhelyzet után ismét megszervezhettük a húsvéti határkerülést. Ez az ősi hagyomány mindig lelkesedéssel tölt el, hiszen őseink által ránk hagyott hagyományainkat ápoljuk. A határkerülés lényege az, hogy Isten áldását kérjük a határainkra, hogy bőséges termés legyen minden gazda számára. Mi dolgozhatunk, küszködhetünk, hogyha a munkánkat Isten áldása nem kíséri. Ezért mondjuk azt, hogy „emberé a munka, Istené az áldás”. Az idei határkerülésen népviseletbe felöltözött fiatalokkal együtt vonultunk végig a határainkon, ahol az utak mellett felállított keresztelnél elmondták a versmondók az ősi imákat, hogy a Mennyei Atya őrizze meg a határainkat jégesőtől, sáskától, ragyától, szárazságtól, valamint mindenféle veszedelemtől. Ez a felvonulás egy lelki közösséggé is formálja a határkerülőket, lelki többletet ad, amely arra irányítja a figyelmünket, hogy merjünk bízni a Feltámadt Úr Jézus Krisztusban. Nekünk, keresztény embereknek ez kell legyen az irányadónk, hogy Jézus legyőzte a halált, nincs amitől féljünk, merjük az életünket a kezébe tenni és higgyünk abban, hogy ősszel ismét bőséges termésnek örvendhetünk. Hálásan köszönöm az egyházközség nevében mindenkinek az áldozatot és a segítséget, akik bekapcsolódtak a határkerülésbe.

Máté Sándor

Búcsú a Bogáti kápolnánál

A Szent Jakab és Fülöp tiszteletére felszentelt kápolna búcsúünnepét idén is május 1-jén tartották. Az idei szentmisét Bátor Botond pálos atya celebrálta.

Folytatódik a templomkerítés felújítása

Április elejétől folytatják a Kisboldogasszony-templom kerítésének felújítását. Ezúttal a keleti bejárat mellett levő falon dolgoznak. A cementes vakolatot

meszes vakolatra cserélik, visszaállítják az eredeti mintázatot, és cseréppel fődik be a kerítést. Egyelőre a tavalyi forrásokból vásárolták meg a szükséges cserepeket. Az önkormányzati tetsület már megszavazott 30 ezer lejt a munkálatok folytatására, a Pogányvár

Közbirtokosság 30 ezer, a Kokojzavész Közbirtokosság 15 ezer lejjel támogatja az idei felújítást. A Teleki László Alapítvány ötmillió forinttal járul hozzá a költségekhez, és a Polgármesteri Hivatal pályázott Hargita Megye Tanácsának műemlékvédelmi programjában is.

Ideje az építésnek

Sok látogatót vonzott az interaktív kiállítás

Több mint 300-an látogatták meg áprilisban az *Ideje az építésnek* című vándorkiállítást a Csíkrákosi Kultúrotthonban, amely a határon túli magyar vonatkozású történelmi épületek megóvásának előmozdítására a Magyar Kormány által indított Rómer Flóris Terv keretében nyújtott támogatások eredményeit mutatja be.

Csíkrákos község kapcsolata szoros a Teleki Alapítvánnyal, hiszen a csíkrákosi Kisboldogasszony-templom felújítása során szakmai és pénzügyi támogatást is biztosítottak. „Nagyon örülünk, hogy számos nagyváros után a kiállítás Csíkrákoson is bemutatásra került, így községünk lakói is megtapasztalhatták, hogyan zajlik egy-egy felújítás, hogyan lehet az épített örökséget visszaállítani eredeti formájára és megőrizni” – nyilatkozta Császár Attila polgármester.

A kiállított tablók egy csoportja azokat a munkálatokat mutatta be, amelyek elvégzése a leggyakrabban vált szükségessé. Ezek biztosítják, hogy a kiemelkedő jelentőségű történelmi épületek továbbra is fennmaradhassanak, és hogy a máig megőrzött korai részleteik eredeti értékei ne sérüljenek. A támogatott objektumok többsége középkori eredetű egyházi épület. Ezt kívánta kiemelni a kiállítás középkori templombelsőre utaló elrendezése is, amelyben szárnyas oltárookra és stilizált, bordaindításban végződő oszlopokra utaló tablók hordozzák az információt.

A gyerekek kedvence a kiállítás-hoz tartozó interaktív foglalkoztató tér volt, ahol lehetősége nyílt a látogatóknak, hogy kipróbálhassák a

speciális műemléki munkafolyamatokat, virtuálisan felépíthettek leomlott toronysisakokat, színes kazettákat rakhattak ki, vagy színezhettek ki az eredetik alapján. Kutathattak falat, pontosabban lapokat, amelyeken a lekaparható „mészréteg” valamelyik támogatásban részesült helyszínről származó falképet, esetleg befalazott, gazdagon díszített nyílászárót takart. Restaurálhattak falképet is, de akár régészkedhettek is. Egy, a XVIII. században népszerű háromdimenziós látványt nyújtó eszköz segítségével betekintheztek néhány kiemelkedően látványos templom-

belsőbe. Emellett több eredeti tárgy, kordokumentum, műtárgymásolat, hang- és filmfelvétel is segítette, hogy a látottak az érdeklődők és a hozzáértők számára egyaránt emlékeztetéssé váljanak.

A kiállítás anyagának szállítását, fel- és lebontását korábban egy kárpátaljai csapat végezte, azonban a háború kitörésével ezt a munkát már nem tudták folytatni, így egy csíkrákosi csapat vállalta, hogy a kiállítás anyagát tovább viszik a következő helyszínre, a gyulafehérvári múzeumba, és a továbbiakban is biztosítják a kiállítás szállítását.

Korcsolya és úszás

Több mint 50 gyermek vett részt

Több mint 50 gyermek vett részt ebben a tanévben az önkormányzat támogatásával korcsolya-, illetve úszásktatáson.

A program célja azon túl, hogy 4. osztály végére minden gyermek tudjon korcsolyázni és úszni, a sportolás, a mozgás megszerettetése is. A korcsolya népszerűségéhez nem fér kétség környékünkön, és mindkét sportág esetében fontos, hogy a helyes technikát sajátítsák el a gyerekek. A csíkrákosi önkormányzat több mint 5000 lejjel járult hozzá a kori-úszás programhoz, így a szülőkre alkalmanként 5, illetve 6 lejes hozzájárulás hárult.

Ebben a tanévben az előkészítő osztályból 19-en jártak korcsolyázni, az első osztályosok közül pedig 14-en. Úszásktatáson 13 harmadik osztályos, és 8 negyedik osztályos tanuló vett részt.

A TISZTÁBB KÖRNYEZETÉRT

Körülbelül 500 kilogramm szemetet gyűjtöttek össze az iskolások, és a Bogátalji Mozgalom önkéntesei a Föld- és a víz napja alkalmából április 14-én szervezett hulladékgyűjtésen. Az 1–4. osztályos gyerekek a falu közötti utcákban gyűjtötték a szemetet, míg az 5–8. osztályosok az állomás fele, a vasút melletti és a Vándor Székely felé vezető utat takarították.

Zárul a népszámlálás önkitöltéses szakasza

Csíkrákos község a lakosság felelősségtudatos magatartásának köszönhetően a népszámlálás első, online kérdőíves szakaszában átlagon felül teljesített: május elejére a lakosság körülbelül 70 százaléka töltötte ki a népszámlálási kérdőívet. Az Országos Statisztikai Intézet május 27-ig megjosszabbította a népszámlálás önkitöltéses szakaszát, ezt követően a számlálóbiztosok azokat a háztartásokat keresik fel, amelyek lakói nem töltötték ki korábban az online kérdőívet. A számlálóbiztosok helyiek, kérjük, fogadják őket bizalommal. Azokat, akik

július 17-ig nem válaszolnak a kérdőív-re, a harmadik szakaszban az adminisztratív nyilvántartások adatait használva emelik be a statisztikába, nemzetiség és vallási hovatartozás nélkül.

Az erdélyi magyarság számára különösen nagy tétje van a népszámlálásnak. Számos, eddig elért jogunk függ attól, hányan élünk az országban, és hogy a magyarok száma és aránya miként változott az elmúlt tíz évben. Községünk sorsát is meghatározhatja, hiszen Romániában a közigazgatási egységeknek 1500 fő a népességszűke.

Néptánc-tábor

A gyimesi táncokkal ismerkedtek

A gyimesi tánc alapjait sajátította el a tánc csoport 22 tagja március 18. és 22. között a Gyimesközéplokon megrendezett tánc-táborban Sára Ferenc és Udvari Róbert néptáncoktatók irányításával. A népdalokat Varga Zsuzsanna tanította.

Azon túl, hogy a táborban intenzívebben, napi több órában tanulhatták a gyerekek a táncokat, népdalokat, a csoport szellemiségének az építésében, az együttlét, az összetartozás érzésének kialakulásában és megerősítésében is nagy szerepe van egy ilyen tábornak – fogalmazott Udvari Róbert néptáncoktató. Csíkrákoson most van kialakulóban az új néptánc csoport, ezért fontos az összerázódás, hogy megtapasztalják és megértsék, miről szól a folklór, a hagyományok megőrzése, mindezt autentikus környezetben Gyimesközéplokon.

Hozzátette, bár a csapat egyelőre gyerekcipőben jár, úgyesen formálódnak. Sajnos a legények többnyire távol maradnak, inkább lánykarról beszélhetünk. Éppen ezért a nyári fellépésekre moldvai táncokkal készülnek. Legközelebb a Perkő Gyermek és Ifjúsági Néptánc-találkozón, illetve az Ezer Székely Leány Napján lépnek színpadra, de várhatóan néhány testvértelepülésen is bemutatják az eddig tanultakat.

A gyerekek továbbra is heti egyszer vesznek részt ingyenes néptánc-oktatáson a Csoóri Sándor Alap és Hargita Megye Tanácsa támogatásának köszönhetően.

Háromszéki Eszter

GYEREKNAPRA KÉSZÜLÜNK

Szeretettel várjuk a gyerekeket május 28-án a göröcsfalvi kultúrotthon udvarára a gyermeknapi rendezvényre.

A programsorozat 11 órakor báb-előadással kezdődik, majd kézműves foglalkozások, ügyességi játékok várják a kicsiket és nagyokat, és nem maradhat el az arcfestés, az óriáscsúszda, és a hagyományoknak megfelelően

a bohóc is tiszteletét teszi. Az eseményt megszervezésében közreműködik a Bogátalji Mozgalom, a 18. Zöld Péter Cserkészcsapat, Csíkrákos Polgármesteri Hivatala, támogató Hargita Megye Tanácsa.

Bemutatták a Pogányvár című animációt és az ásatás eredményeit

Rajzfilm és valóság

A Székelyföldi Legendárium gondozásában megjelent animációs sorozat második évadának első részét mutatták be márciusban a Csíkrákosi Kultúrotthonban. A Pogányvár történetét feldolgozó rajzfilm mellett az érdeklődők a történelmi valósággal is megismerkedhettek, hiszen Botár István régész a várral kapcsolatos legutóbbi kutatások eredményeiről is beszámolt.

A *Pogányvár legendáját* jól ismerik a környéken, már Orbán Balázs *A Székelyföld leírásában* is szerepelt, és a Székelyföldi Legendáriumban is megjelent. A rajzfilm – amelyben folytatódnak a Legendárium animációiból jól ismert Zete és Rika kalandjai, és amelynek a végén természetesen ezúttal is a jó győzedelmeskedik a gonosz erők fölött – alapvetően gyerekeknek készült, de felnőttek számára is bőven rejt humort és izgalmat. Nemcsak egy, hanem három vár mondáját ismerhetjük meg a meséből: a Pogányvár, a Csicsói vár, és az Ördög-tó mondáját is, hiszen Zeték azért mentik meg a Pogányvárat, hogy az Ördög-tó sötét vize ne árasztassa el a területet. „Azt tudom javasolni, hogy használja a helyi közösség is ezt a rajzfilmet. Ha turistáknak bemutatunk egy ilyen izgalmas történetet, és elviszünk az Ördög-tóhoz, a Pogányvárhoz, a Csicsói várhoz, az már egy egész napos program lehet” – fogalmazott Fazakas Szabolcs, a Legendárium-projekt ötletgazdája. Hozzátette, nyugaton is a saját mondavilágukból élnek, nekünk is hasonlóan érdekes történeteink vannak, csupán megfelelő módon kell tálni. A mondát több nyelvre le fogják fordí-

tani, a rajzfilm pedig hamarosan elérhető lesz a Legendárium webáruházában.

Botár István régész a tavalyi ásatások eredményeit ismertette, amelyről lapunk hasábjain korábban részletesen beszámoltunk. Az egyik legfontosabb következtetés, ami a kutatások során kiderült, hogy nem egy eldugott menedékvár volt a Pogányvár, hanem valamikor egy fontos útvonal mellett állhatott. Az ásatás utolsó napján a vár mellett előkerült egy mészégető kemence, amit idén szeretnének feltárni – mondta a régész. Ugyanakkor kifejtette, hogy bár a vár mondája és a rajzfilm is elrejtett kincsről szól, a helyszínen látogatók a cserepeken, köveken és habarcon kívül

semmi lényegeset nem fognak találni, nem érdemes bolygatni, különösen, hogy ezek a többség számára értéktelen kövek fontos információt hordoznak a szakemberek számára.

„Erkölcsei kötelességünk az épített örökséget megőrizni és átadni az utókor számára, ehhez azonban ismernünk kell a konkrét történelmi adatokat, hogy mikor épült a vár, kik lakhatták. Több éves próbálkozást követően, tavaly a megyei önkormányzat régészeti programja révén sikerült egy átfogó ásatást megvalósítani, és szinte párhuzamosan készült el a rajzfilm is” – fogalmazott Császár Attila polgármester.

Háromszéki Eszter

IMPRESSZUM

**Csíkrákos
község lapja**

Kiadja
a Bogátalji Mozgalom – Csíkrákos és Göröcsfalva
bogataljimoizgalom@gmail.com
Szerkesztő: Háromszéki Eszter

